

**План за въвеждане на наземно цифрово телевизионно
радиоразпръскване (DVB-T) в Република България**

2012 г.

СЪДЪРЖАНИЕ:

I. Общ преглед на състоянието, въвеждането и развитието на наземното цифрово телевизионно радиоразпръскване (DVB-T)

I.1. Регионална конференция по радиосъобщения – Женева, май 2006 г.

I.2. Политика на Европейски съюз (ЕС)

II. Наземната цифрова телевизия в държавите-членки на ЕС

III. Цели на прехода и въвеждането на наземното цифрово телевизионно радиоразпръскване (DVB-T). Цел на Плана за въвеждане на наземно цифрово телевизионно радиоразпръскване (DVB-T) в Република България (План 2012)

III.1. Цели на прехода и въвеждането на наземна цифрова телевизия

III.2. Цел на План 2012

IV. Състояние на ограничения ресурс – радиочестотен спектър, предназначен за нуждите на наземното телевизионно радиоразпръскване.

IV.1. Наземно аналогово телевизионно радиоразпръскване

IV.2. Наземно цифрово телевизионно радиоразпръскване

V. Извършени действия от Република България до момента (2008 – 2011 г)

V.1. Нормативна уредба. Закон за електронните съобщения и Закон за радиото и телевизията

V.2. План за въвеждане на наземно цифрово телевизионно радиоразпръскване (DVB-T) в Република България – 2008 г. (План/2008)

V.3. Извършени действия

V.4. Практически затруднения и предприети мерки

VI. Етапи, срокове и условия за въвеждане на наземно цифрово телевизионно радиоразпръскване (DVB-T)

VI.1. Етапи и срокове за извършване на прехода

VI.2. Условия за извършване на прехода. Взаимоотношения между доставчиците на медийни услуги и предприятията

VI.3. Едновременно радиоразпръскване – наземно аналогово и наземно цифрово – симулкаст (*simulcast*)

VII. Радиочестотен спектър, предназначен за наземно цифрово радиоразпръскване, ползван от Министерството на отбраната

VIII. Изисквания при предоставяне на интерактивни услуги. Системи за условен достъп

IX. Технически изисквания и специфика на цифровите технологии. (технологични параметри на мрежите)

X. Действия на държавата във връзка с осигуряване на прехода от наземно аналогово към наземно цифрово телевизионно радиоразпръскване

X.1. Осигуряване на достъп на крайни потребители до услугата наземно цифрово телевизионно радиоразпръскване

X.1.1. Финансови средства

X.1.2 Механизъм за разпределение на средствата

X.2. Информационна кампания

X.2.1. Финансови средства

X.2.2. Механизъм за разпределение на средствата

XI. Орган по цифровата телевизия

I. Общ преглед на състоянието, въвеждането и развитието на наземното цифрово телевизионно радиоразпръскване (DVB-T)

I.1. Регионална конференция по радиосъобщения – Женева, май 2006 г.

На втората заключителна сесия на Регионалната радиоконференция на Международния съюз по далекосъобщения за планиране на наземно цифрово радиоразпръскване, състояла се през 2006 г. в Женева, се подписа Регионалното споразумение Женева 2006 г. С него се утвърди План Женева-06 за въвеждане на наземно цифрово радио- и телевизионно разпръскване в честотните обхвати 174-230 MHz и 470-862 MHz, състоящ се от цифров и аналогов план за разпределение на честотите. План Женева-06 представлява основа на прехода от наземно аналогово към наземно цифрово телевизионно радиоразпръскване.

Заключителните актове на Регионалната радиоконференция за планиране на службите за цифрово наземно радиоразпръскване са утвърдени с Решение № 534 от 6 август 2007 г. на Министерския съвет, в сила от 17 юни 2007 г. Разпоредбите на споразумението влизат в сила от 17 юни 2006 г., когато започва и преходният период, в който може да се излъчва както аналогова, така и цифрова телевизия. За регистрираните в аналоговия план честотни назначения е предвидена защита в рамките на преходния период, с оглед осъществяването на плавно въвеждане на наземното цифрово телевизионно радиоразпръскване. Преходният период приключва на 17 юни 2015 г., след което ще остане действащ само цифровият план, а аналоговите назначения се анулират и не са защитени.

I.2. Политика на Европейски съюз (ЕС)

Институциите на ЕС – Европейският парламент, Съветът на Европейския съюз и Европейската комисия провеждат целенасочена политика за повсеместно въвеждане на наземно цифрово телевизионно радиоразпръскване в държавите-членки още от 90-те години чрез приемане на редица актове в тази област.

В Съобщение COM(2005)204¹ и резолюция² на Европейския парламент от 16.11.2005 г. се препоръчва държавите-членки на Европейския съюз да осъществят до началото на 2012 г. окончателното спиране на наземната аналогова телевизия.

В Заключения на Съвета на ЕС от м. декември 2005 г. относно ускоряване на прехода от аналогово към цифрово телевизионно радиоразпръскване, държавите-членки се приканват да приключат този процес до 31 декември 2012 г.

През 2007 г. в своя резолюция³ от 13.11.2007 г. Европейският парламент поддържа становището, че успешното преминаване в най-кратки срокове от наземно аналогово към наземно цифрово радиоразпръскване трябва да е приоритет и изразява безпокойството си във връзка с възможното закъснение по отношение спазването на крайния срок – 2012 г.

Със Съобщение COM(2009)586 окончателен⁴, държавите-членки, които още не са приключили цифровия преход се приканват да потвърдят поетия ангажимент за ефективно изключване на наземното аналогово телевизионно разпръскване, като приемат предложението краен срок за Европейския съюз, 1 януари 2012 г., и предприемат необходимите подготвителни мерки.

¹ Съобщение на Европейската комисия COM(2005)204 към Съвета, Европейския парламент, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите

² Резолюция на Европейския парламент от 16.11.2005 г. относно ускоряването на прехода към наземно цифрово радиоразпръскване

³ Резолюция на Европейския парламент от 13.11.2007 г. относно оперативна съвместимост на услугите на интерактивната цифрова телевизия (2007/2152 (INI))

⁴ Съобщение на Европейската комисия COM(2009)586 окончателен до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и до Комитета на регионите - „Да превърнем цифровия дивидент в социални постижения и икономически растеж”

Съгласно Препоръка 2009/848/ЕО⁵ държавите-членки следва да предприемат всички необходими технически мерки, за да се гарантира, че всички услуги за наземно телевизионно разпръскване ще се предлагат чрез цифрова технология на предаване и ще прекратят използването на аналогова технология на предаване на тяхната територия до 1 януари 2012 г.

В СОМ(2010) 471 окончателен⁶ се предвижда до 1 януари 2013 г. държавите-членки да предоставят радиочестотния обхват 800 MHz (радиочестотната лента 790-862 MHz) за електронни съобщителни услуги в съответствие с хармонизираните технически условия, установени съгласно Решение № 676/2002/ЕО⁷ и по-специално в съответствие с разпоредбите на Решение 2010/267/ЕС⁸. В тези държави-членки, в които изключителни национални или местни условия биха попречили на разполагаемостта на тази честотна лента, Европейската комисия може да разреши специфични дерогации до 2015 г. Предвид затрудненията, които България изпитва с освобождаването на този обхват, българската страна въведе текст в проекта на решение, съгласно който първата програма за политика в областта на радиочестотния спектър не засяга правото на държавите-членки да организират и използват своя радиочестотен спектър за целите на обществения ред, обществената сигурност и отбраната, като държавата-членка може да продължи да използва спектъра за тези цели, докато системите, съществуващи във въпросната радиочестотна лента, излязат от експлоатация.

От своя страна Европейският институт по стандартизация в далекосъобщенията (ETSI) и Европейският съюз по радиоразпръскване (EBU) са публикували голям брой документи (стандарти, спецификации, препоръки и др.) по отношение на параметрите и начините за използване на апаратните и програмни технически средства за наземно цифрово телевизионно радиоразпръскване.

II. Наземната цифрова телевизия в държавите-членки на ЕС

В Европа процесът на цифровизация на наземното телевизионно радиоразпръскване стартира още през 1998 г. и следва различен ход в отделните страни. В някои държави преходът протича стъпаловидно, като например в Швеция е имало 5 фази между 2005 г. и 2007 г., или във Великобритания - 14 заключителни фази от 2008 г. до 2012 г. в различните региони. В други случаи цялата страна преминава към наземно цифрово радиоразпръскване наведнъж, като примери за това са Финландия през септември 2007 г. или Словения през декември 2010 г.

Към края на 2011 г. в 17 държави-членки на ЕС преходът към наземна цифрова телевизия е приключил и всички аналогови предаватели са изключени. Преходът е факт също така в Швейцария, Хърватия и Норвегия, които не са членки на ЕС. В други седем страни - Унгария, Ирландия, Литва, Португалия, Словакия и Великобритания напредъкът е значителен и се очаква преходът да приключи през текущата 2012 г. От държавите-членки на ЕС най-изоставащи са България (1 септември 2013 г.), Гърция (2013 г.), Полша (2013 г.) и Румъния (2015 г.).

Съседните на България страни са планирали следните дати за изключване на аналоговите предаватели: Сърбия – 2012 г., Румъния 2015 г. (възможно е да се смени с 2013 г.), Гърция 2013 г., Македония – 2013 г., Турция 2014 г. (датата е записана в закона за медиите от 2011).

⁵ Препоръка на Европейската комисия 2009/848/ЕО от 28 октомври 2009 г. за улесняване на освобождаването на цифровия дивидент в Европейския съюз

⁶ СОМ(2010) 471 окончателен - предложение за решение на Европейския парламент и на Съвета за формулиране на първата програма за политиката в областта на радиочестотния спектър

⁷ Решение № 676/2002/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно регулаторната рамка за политиката на Европейската общност в областта на радиочестотния спектър

⁸ Решение 2010/267/ЕС на Европейската комисия относно хармонизирани технически условия за използването на радиочестотната лента 790-862 MHz за наземни системи, позволяващи предоставяне на електронни съобщителни услуги в Европейския съюз

Развитието на наземното цифрово телевизионно радиоразпръскване в европейските държави се осъществява по няколко успешни сценария, в съответствие с три основни типа пазарни условия:

✓ Пазари със силно проникване на аналогова кабелна телевизия – Бенелюкс, Германия, Австрия, Скандинавските страни;

✓ Пазари със силно развитие на наземно аналогово телевизионно радиоразпръскване – Великобритания, Гърция, Португалия;

✓ Пазари със силно развитие на наземно аналогово телевизионно радиоразпръскване и предлагане на платена наземна аналогова телевизия – Франция, Испания, Италия.

Развитието на наземното цифрово телевизионно радиоразпръскване в отделните държави-членки на ЕС към началото на 2012 г. е представено в *Приложение 1*.

III. Цели на прехода и въвеждането на наземното цифрово телевизионно радиоразпръскване (DVB-T). Цел на Плана за въвеждане на наземно цифрово телевизионно радиоразпръскване (DVB-T) в Република България (План 2012)

III.1. Цели на прехода и въвеждането на наземното цифрово телевизионно радиоразпръскване

Главна цел при въвеждането на наземното цифрово телевизионно радиоразпръскване е ефективно и ефикасно използване на радиочестотния спектър, осигуряване на по-добро качество и програмно разнообразие, както и предоставяне на допълнителни услуги за потребителите.

Преходът от наземна аналогова към наземна цифрова телевизия има и няколко допълнителни цели:

✓ да осигури свободен достъп до цифровите версии на обществените и търговски доставчици на аудиовизуални медийни услуги;

✓ да запази тези зрители, които и в момента приемат наземно телевизионен сигнал;

✓ да се привлекат и нови зрители към наземно приемане на телевизионен сигнал, като **поне** 30% от семействата (домакинствата) в Република България да бъдат информирани и/или да имат техническа готовност за приемане на наземно цифрово телевизионно радиоразпръскване. По този начин няма да се допусне доминиране на кабелното и спътниковото разпространение на телевизионни програми, като се отчита принципа за технологична неутралност.

Във всички случаи приемането чрез наземно цифрово телевизионно радиоразпръскване трябва да е алтернатива на приемането от спътникови и кабелни мрежи по следните показатели:

➤ **цена** – за да се запазят настоящите зрители и особено за да се привлекат нови зрители; програмите, излъчвани от предаватели за наземно цифрово телевизионно радиоразпръскване, трябва да са свободни (некриптирани) и съответно безплатни за приемане. В случай че има криптирани програми, то в рамките на Първия етап техният брой да е ограничен;

➤ **атрактивност на програмите** – препоръчва се от европейските държави, преминали вече към наземно цифрово телевизионно радиоразпръскване. Възможен подход е в националните програми да се предават и местни програми;

➤ **допълнителни услуги** – по този параметър наземното цифрово телевизионно радиоразпръскване трудно се конкурира със цифровите кабелни мрежи и IPTV, особено при цифровизиране на кабелните мрежи;

➤ **мобилно приемане и портативно приемане в сгради** – сферата, в която наземната телевизия е без конкуренция.

Конкретните задачи на прехода са:

✓ Своевременно информиране на населението, с ясна и ефективна кампания, относно предимствата на наземното цифрово радиоразпръскване и начините за приемането му;

✓ Осигуряване на достъп на населението до програми, разпространявани чрез наземното цифрово телевизионно радиоразпръскване;

✓ Осигуряване на възможност за снабдяване на населението с крайни декодиращи устройства.

III.2. Цел на План 2012

Основната цел на План 2012 е да осигури предвидим и плавен преход от наземно аналогово към наземно цифрово телевизионно излъчване, като към 1 септември 2013 г. България да е преминала изцяло към наземно цифрово телевизионно радиоразпръскване, което ще осигури постигането на целите на прехода по III.1, към момента на преустановяване на наземното аналогово излъчване, считано от 1 септември 2013 година. Планът включва етапите, сроковете и условията за въвеждане на наземното цифрово телевизионно радиоразпръскване, както и мерки за подпомагане на социално слаби лица и семейства за осигуряване на устройства, позволяващи достъп до радио- и телевизионни програми. В Плана се предвиждат действия за ефективно и навременно информиране на населението относно въвеждането на наземното цифрово телевизионно радиоразпръскване.

IV. Състояние на ограничения ресурс – радиочестотен спектър, предназначен за нуждите на наземното телевизионно радиоразпръскване

IV.1. Наземно аналогово телевизионно радиоразпръскване

За нуждите на съществуващите мрежи за наземно аналогово телевизионно радиоразпръскване в настоящия момент се използват честоти в III VHF (174-230 MHz, т.е. 7 телевизионни канала с широчина на лентата 8 MHz), IV (470-574 MHz, т.е. 13 телевизионни канала с широчина на лентата 8 MHz) и V (574-862 MHz, т.е. 36 телевизионни канала с широчина на лентата 8 MHz) UHF телевизионни обхвати.

За изграждане на мрежата на Българската национална телевизия са направени 668 честотни назначения, от които 78 в IV и V телевизионни обхвати за БНТ 1 и 15 честотни назначения в IV и V телевизионни обхвати за регионални програми. За изграждане на мрежата на „БТВ Медиа Груп“ ЕАД са направени 672 честотни назначения, от които 664 в IV и V телевизионни обхвати. За изграждане на мрежата на „Нова Броудкастинг Груп“ АД са направени 215 честотни назначения в IV и V телевизионни обхвати. За изграждане на мрежи за наземно аналогово телевизионно радиоразпръскване с местно покритие са направени 118 честотни назначения, от които 117 в IV и V телевизионни обхвати.

От възможните, общо 49 телевизионни канала в IV и V UHF телевизионни обхвати 26 са заети от Министерството на отбраната, а именно канали 22, 23, 25, 36-38, 43-47, 53-56, 58-63, 65-69. Част от тези 26 телевизионни канала могат да се използват за определени населени места, след съгласуване с Министерството на отбраната.

IV.2. Наземно цифрово телевизионно радиоразпръскване

Съгласно план Женева 2006 г. за нуждите на наземното цифрово телевизионно радиоразпръскване се използват честоти в III, IV и V телевизионни обхвати.

За Република България е осигурен радиочестотен ресурс с възможност за изграждане на 10 мрежи за наземно цифрово радиоразпръскване на телевизионни сигнали с национално покритие, 31 мрежи с регионално покритие и 26 мрежи с регионално покритие за територията на градовете София, Пловдив и Варна.

Необходимо е да се подчертае, че радиочестотният спектър за наземно аналогово и за наземно цифрово телевизионно радиоразпръскване е един и същ. Ресурсът е един, поради което произтичат и трудностите при стартиране на наземното цифрово радиоразпръскване, докато все още не е преустановено аналоговото излъчване. За условията в България този проблем е съществено изразен.

Предвид проблемите с освобождаването на част от необходимия честотен ресурс от страна на Министерството на отбраната и с оглед разпоредбата на § 209, ал. 10 от ПЗР на ЗИД

на ЗЕС за издаване на разрешение за ползване на индивидуално определен ограничен ресурс - радиочестотен спектър за още една електронна съобщителна мрежа за наземно цифрово телевизионно радиоразпръскване с национален обхват, реализирането на мрежи за наземно цифрово телевизионно радиоразпръскване с регионален обхват към момента е необосновано, от гледна точка на наличния честотен ресурс.

В допълнение към горното, поради определянето на радиочестотната лента 790-862 MHz (обхват 800 MHz) за цифров дивидент и бъдещото използване на тази лента в съответствие с хармонизираните технически условия, установени с Решение 2010/267/ЕС, една част от мрежите, с национално и регионално покритие, за наземно цифрово радиоразпръскване, за които първоначално в План Женева-06 са защитени честоти, няма да могат да се реализират.

V. Извършени действия от Република България до момента (2008 – 2011 г.)

V.1. Нормативна уредба. Закон за електронните съобщения и Закон за радиото и телевизията

С приемането на Закона за изменение и допълнение на Закона за радиото и телевизията (ЗИД на ЗРТ) (обн. ДВ, бр. 14 от 2009 г.) и Закона за изменение и допълнение на Закона за електронните съобщения (ЗИД на ЗЕС) (обн. ДВ, бр. 17 от 2009 г.), се създадоха условия за реално стартиране на процеса за преминаване от наземно аналогово телевизионно радиоразпръскване към наземно цифрово телевизионно радиоразпръскване.

V.2. План за въвеждане на наземно цифрово телевизионно радиоразпръскване (DVB-T) в Република България – 2008 г. (План/2008)

План/2008 е приет с решение по т. 24 от Протокол № 5 от заседанието на Министерския съвет на 31 януари 2008 г. План/2008 е изменен и допълнен с решение по т. 35 от Протокол № 11 от заседанието на Министерския съвет на 19 март 2009 г. и с решение по т. 13 от Протокол № 51 от заседание на Министерския съвет на 30 декември 2009 г.

В План/2008 са подробно описани както политиката и документите на Европейския съюз в областта на въвеждането и развитието на цифровата телевизия, така и състоянието на прехода в отделните държави-членки на ЕС, към момента на изготвянето и приемането му. Посочени са предимствата на цифровата технология пред аналоговото радиоразпръскване. Описано е състоянието на ограничения ресурс-радиочестотен спектър в Република България към 2008 г.

В План/2008 са уредени основни принципи, въз основа на които следва да се осъществи преходът, поставени са стратегическите основи за изграждане на DVB-T мрежите, план-графикът за стартиране на цифровото излъчване на програмите на „островен” принцип, изключването на аналоговите предаватели и срока за преустановяване на аналоговото излъчване - 31 декември 2012 г.

С оглед осигуряване на условия за достъп до услугите на лица със слухови и зрителни увреждания, през 2008 г. Комисията за регулиране на съобщенията прие Правила за реда за осигуряване на достъп до електронни съобщителни услуги чрез мрежите за наземно цифрово телевизионно радиоразпръскване и за осигуряване на електронни съобщителни услуги, предназначени за лица със слухови и зрителни увреждания чрез тези мрежи (приети с Решение на КРС № 2102 от 8 октомври 2008 г., обн., ДВ, бр. 96 от 2008 г.).

V.3. Извършени действия

В изпълнение на законовите задължения и в съответствие със законовите разпоредби и предвиденото в План/2008, през 2009 г. и 2010 г. са организирани, проведени и приключени три конкурсни процедури. Вследствие на тях са издадени три разрешения за ползване на радиочестотен спектър за общо шест мрежи с национален обхват - две мрежи за радиоразпръскване на програми на търговски телевизионни оператори и една мрежа за радиоразпръскване на програми на обществени радио- и телевизионни оператори по

първата фаза съгласно План/2008, както и три мрежи за радиоразпръскване на програми на търговски телевизионни оператори по втората фаза съгласно План/2008.

За предприятието на трите мрежи по втората фаза на План/2008 правото за ползване на индивидуално определения ограничен ресурс - радиочестотен спектър, както и задълженията, произтичащи от ползването му, възникват след освобождаването на същия от предприятията, осъществяващи наземно аналогово телевизионно радиоразпръскване с национално покритие.

В съответствие с поетите в хода на конкурсните процедури от предприятията ангажименти в издадените разрешения бяха заложи етапите и сроковете за изграждане на мрежите, така както са описани в План/2008.

Към момента е в ход изграждането на трите мрежи за наземно цифрово радиоразпръскване по първата фаза на План/2008. Условия за стартиране на втората фаза от прехода са успешното приключване на първата и освобождаването на спектъра, предоставен на предприятия за наземно аналогово телевизионно радиоразпръскване и заетия спектър от Министерството на отбраната.

V.4. Практически затруднения и предприети мерки

Предвид ограничения наличен свободен ресурс - радиочестотен спектър и необходимостта от осигуряване на алтернативен ресурс, свързан с периода на т.нар. „симулкаст“, както и във връзка с разрешаването на други практически проблеми, възникнали в хода на прехода беше създадена междуведомствена работна група за преразглеждане на План/2008 и относимата нормативна уредба, уреждаща прехода.

Междувременно, във връзка с транспониране на последните изменения на регулаторната рамка за електронни съобщения на ЕС бе подготвен, приет и обнародван ЗИД на ЗЕС (ДВ, бр. 105 от 29.12.11 г.). В закона залегнаха разпоредби, включително крайна дата за изключване на аналоговата телевизия и срок за разработване и приемане от Министерския съвет на настоящия план за въвеждане на наземно цифрово телевизионно радиоразпръскване (DVB-T) в Република България, който включва етапите, сроковете и условията за въвеждане на наземно цифрово телевизионно радиоразпръскване (DVB-T).

VI. Етапи, срокове и условия за въвеждане на наземно цифрово телевизионно радиоразпръскване (DVB-T)

VI.1. Етапи и срокове за извършване на прехода

ПЪРВИ ЕТАП:

А. Мрежи за радиоразпръскване на програми на търговски телевизионни оператори с национален обхват по § 5а, ал. 1 от ПЗР на ЗЕС

- Към 1 март 2013 г. (началото на периода на едновременното излъчване) осигуряване на покритие на 95% от населението на Република България⁹ за едната от мрежите за радиоразпръскване на програми на търговски телевизионни оператори с национален обхват.

Другата мрежа по § 5а, ал. 1 от ПЗР на ЗЕС осигурява покритие на най-малко 85% от населението на Република България към 1 септември 2013 г. (датата на изключване на аналоговия сигнал).

Б . Мрежа за радиоразпръскване на програми на обществени оператори с национален обхват по § 89 от ПЗР към ЗИД на ЗРТ

- Към 1 март 2013 г. (началото на периода на едновременното излъчване) осигуряване на покритие на 95% от населението на Република България¹⁰

⁹ На около 10% от населението на Република България от последния етап, в зависимост от релефните особености, може да бъде осигурено покритие посредством технологична платформа - DTH, което не може да бъде постигнато чрез наземната цифрова платформа.

¹⁰ На около 10% от населението на Република България от последния етап, в зависимост от релефните особености, може да бъде осигурено покритие посредством технологична платформа - DTH, което не може да бъде постигнато чрез наземната

ВТОРИ ЕТАП:

А. Мрежи за радиоразпръскване на програми на търговски телевизионни оператори с национален обхват по §5а, ал. 2 от ПЗР на ЗЕС

Съгласно разрешението, издадено на предприятието, за ползване на индивидуално определен ограничен ресурс за осъществяване на наземно цифрово телевизионно радиоразпръскване, с отлагателно условие, правото на ползване на индивидуално определения ограничен ресурс – радиочестотен спектър, както и задълженията, произтичащи от ползването му, възникват след освобождаването на същия от предприятията, осъществяващи наземно аналогово телевизионно радиоразпръскване и Министерството на отбраната;

- До 9 месеца от момента датата на възникване на правото за ползване на индивидуално определения ограничен ресурс - радиочестотен спектър осигуряване на покритие на 65% от населението на Република България окончателното преустановяване на наземното аналогово радиоразпръскване;

- До 18 месеца от датата на възникване на правото за ползване на индивидуално определения ограничен ресурс - радиочестотен спектър осигуряване на покритие на 85%¹¹ от населението на Република България.

Б. Мрежа за радиоразпръскване на програми на търговски телевизионни оператори с национален обхват по § 209, ал. 10 от ПЗР на ЗИД на ЗЕС

С цел да се стимулира конкуренцията и да се предостави възможност за включване на нов участник в процеса на цифровизация на ефира, по реда на Закона за електронните съобщения се открива конкурсна процедура за избор на ново предприятие, на което да се издаде разрешение за ползване на индивидуално определен ограничен ресурс – радиочестотен спектър за осъществяване на електронни съобщения чрез електронна съобщителна мрежа за наземно цифрово радиоразпръскване с национален обхват.

- Правото за ползване на индивидуално определения ограничен ресурс - радиочестотен спектър, както и задълженията, произтичащи от ползването му, възникват след освобождаването на ресурса;

- До 9 месеца от датата на възникване на правото за ползване на индивидуално определения ограничен ресурс - радиочестотен спектър осигуряване на покритие на 65% от населението на Република България;

- До 18 месеца от датата на възникване на правото за ползване на индивидуално определения ограничен ресурс - радиочестотен спектър осигуряване на покритие на 85%¹² от населението на Република България.

В Приложение № 2 към Плана е посочен предвидения радиочестотен ресурс за наземно цифрово телевизионно радиоразпръскване, който следва да бъде усвоен през двата етапа на прехода.

VI.2. Условия за извършване на прехода. Взаимоотношения между доставчиците на медийни услуги и предприятията

Предвид наличния свободен радиочестотен ресурс, планираният Втори етап на прехода може да бъде осъществен, когато бъде освободен спектър, предоставен на предприятия за наземно аналогово телевизионно радиоразпръскване с национално покритие. В тази връзка в Първия етап на прехода на предприятието, получило разрешение за ползване на индивидуално определен ограничен ресурс - радиочестотен спектър, за осъществяване на електронни съобщения чрез мрежи за наземно цифрово телевизионно радиоразпръскване с национален обхват, е наложено „must-carry” задължение за

цифрова платформа.

¹¹ За осигуряване на покритие по население над посоченото може да бъде използвана друга технологична платформа.

¹² За осигуряване на покритие по население над посоченото може да бъде използвана друга технологична платформа.

радиоразпръскване на програмите на тези предприятия. В Закона за радиото и телевизията (§ 37 и § 37а от ПЗР към ЗИД на ЗРТ) са посочени условията, на които следва да отговарят телевизионните програми, за да имат право на задължително разпространение чрез мрежите за наземно цифрово радиоразпръскване с национален обхват. След разглеждане на фактическите обстоятелства компетентният орган в областта на медийните услуги, съгласно ЗРТ – Съветът за електронни медии е постановил, че доставчиците на линейни аудио-визуални медийни услуги и създаваните от тях телевизионните програми, за които законът предвижда задължително разпространение през Първия етап са, както следва:

1. БТВ Медиа Груп ЕАД – програма „Б ТВ“ по § 37 ПЗР ЗИД на ЗРТ;
2. Нова Броудкастинг Груп АД – програма „Нова телевизия“ по § 37 ПЗР ЗИД на ЗРТ;
3. БТВ Медиа Груп ЕАД – програма „bTV Action“ по § 37 ПЗР ЗИД на ЗРТ;
4. ТВ Седем ЕАД – програма „TV 7“ по § 37а, ал. 1 ПЗР ЗИД на ЗРТ;
5. България Он ЕР – програма „Bulgaria On Air“ по § 37а, ал. 1 ПЗР ЗИД на ЗРТ;
6. Дарик Радио АД – програма „Дарик Радио и Телевизия (DRT)“ по § 37а, ал. 1 ПЗР ЗИД на ЗРТ;
7. Балкан Българска Телевизия ЕАД – програма „ВВТ“ по § 37а, ал. 1 ПЗР ЗИД на ЗРТ.

По силата на § 37а, ал. 2 от ПЗР ЗИД на ЗРТ, по отношение на доставчиците на линейни медийни услуги “БТВ Медиа Груп” ЕАД и “Нова Броудкастинг Груп” АД се предвижда задължение за предприятието, получило разрешение за ползване на индивидуално определен ограничен ресурс - радиочестотен спектър, за осъществяване на електронни съобщения чрез мрежи за наземно цифрово телевизионно радиоразпръскване с национален обхват, в изпълнение на първия етап на прехода, да разпространява задължително още по две програми на доставчик.

Програмите, лицензирани по реда на ЗРТ, се разпространяват въз основа на договор между доставчика на линейната медийна услуга и предприятието, което притежава разрешение за ползване на индивидуално определен ограничен ресурс - радиочестотен спектър за осъществяване на електронни съобщения чрез две електронни съобщителни мрежи за наземно цифрово радиоразпръскване с национален обхват, съгласно Първия етап от Плана за въвеждане на наземно цифрово радиоразпръскване в Република България. В случай че доставчикът, който следва да бъде разпространяван по силата на задължение, произтичащо от закона, и предприятието не постигнат съгласие за условията на разпространение, всяка от страните има право да поиска определяне на тези условия от Съвета за електронни медии (СЕМ) и Комисията за регулиране на съобщенията, като се отчете и мнението на Комисията за защита на конкуренцията. Това е възможно да стане и по реда на ЗЕС, регламентиращ взаимодействието между Комисията за регулиране на съобщенията и Комисията за защита на конкуренцията, въз основа на правила, приети с решения на двете комисии. Становището на СЕМ се отчита в рамките на съвместни работни групи между Комисията за регулиране на съобщенията и Комисията за защита на конкуренцията, които могат да се създадат съгласно ЗЕС.

Цената за наземното цифрово телевизионно радиоразпръскване е равна или по-ниска от тази, заплащана за наземното аналогово телевизионно радиоразпръскване. Изискването е свързано с технологията на наземното цифрово телевизионно радиоразпръскване, която използва по-ефективно ограничени ресурс - радиочестотен спектър, като позволява на една честота да се разпространяват няколко програми. Особено важно за успешната реализация на плана е да се спазва принципа на равно и справедливо третиране на телевизионните оператори при запазване на ефективната конкуренция между тях.

Съгласно преходните и заключителни разпоредби от ЗЕС предприятието, получило разрешение за ползване на индивидуално определен ограничен ресурс - радиочестотен спектър, за осъществяване на електронни съобщения чрез електронни съобщителни мрежи за наземно цифрово радиоразпръскване, разпространяващо програмите на Българското национално радио и Българската национална телевизия, се задължава да осигури

разпространението на тези програми въз основа на договори при цени, покриващи необходимите разходи за тази дейност, при печалба, която би получило несвързано лице при упражняване на същата дейност.

При непостигане на съгласие за цените между предприятието, което ще разпространява обществените радио- и телевизионни оператори и Българското национално радио и Българската национална телевизия, цените се определят от Комисията за регулиране на съобщенията.

В съответствие със ЗРТ, основните принципи, които спазва всяко предприятие, получило разрешение за ползване на индивидуално определен ограничен ресурс - радиочестотен спектър, за осъществяване на електронни съобщения, за предоставяне чрез мрежи за наземно цифрово радиоразпръскване, като осигурява достъп за разпространение на радио- и/или телевизионни програми са:

1. обективност;
2. справедливост;
3. недискриминация;
4. равнопоставеност.

VI.3. Едновременно радиоразпръскване - наземно аналогово и наземно цифрово - симулкаст (*simulcast*)

Цели на провеждане на фаза на едновременно радиоразпръскване (симулкаст):

Фазата на едновременното радиоразпръскване (симулкаст) ще предостави достатъчно време на всички потребители да се запознаят с предимствата и условията на наземното (ефирното) цифрово телевизионно радиоразпръскване, както и да предприемат мерки за осигуряване на приемането на цифровия сигнал.

Едновременното излъчване започва след осигуряване на 95 % покритие на населението от търговската и обществената мрежа по Първия етап.

Периодът на съвместна работа на предавателите за наземно аналогово и наземно цифрово телевизионно радиоразпръскване се ограничава до шест месеца. След изтичането на този срок предавателите за наземно аналогово телевизионно радиоразпръскване в обхвата на териториално покритие на „острова“ се изключват. Периодът за едновременното наземно аналогово и цифрово телевизионно радиоразпръскване започва от 1 март 2013 г., едновременно във всички „острови“. Периодът и графикът за спиране на аналоговите предаватели ще бъдат изготвени от Органа по цифровата телевизия, по предложение на Комисията за регулиране на съобщенията, като процесът на поэтапно изключване на аналоговите предаватели се извършва за не по-малко от 45 дни.

Доставчиците на търговски медийни услуги, създаващи телевизионни програми, задължителни за разпространение, предоставят програмите си на предприятието и сключват договор с него, както следва:

√ За програмите по § 37 и § 37а, ал. 1 от ПЗР на ЗИД на ЗРТ, като договорите се подписват не по-късно от 31 януари 2013 г.;

√ За програмите по §37а, ал. 2 от ПЗР на ЗИД на ЗРТ договори между доставчиците на медийни услуги и предприятието се подписват до 30 юни 2013 г.

Обществените доставчици на медийни услуги, създаващи радио- и телевизионни програми, задължителни за разпространение, предоставят програмите си на предприятието и сключват договор с него, както следва:

√ За програмите по § 35, ал. 1 и 2 от ПЗР на ЗИД на ЗРТ, като договорите се подписват най-късно до 31 януари 2013 г.

√ За програмите по §35, ал. 4 от ПЗР на ЗИД на ЗРТ договори между доставчиците на медийни услуги и предприятието се подписват до 30 юни 2013 г., в зависимост от наличното съдържание.

С оглед практическото осъществяване на прехода от наземно аналогово към наземно цифрово излъчване и гарантирането на съвместната работа на аналоговите и цифровите предаватели в рамките на „*simulcast*“ периода при наличие на вредни смущения, когато е

необходимо и при възможност се предоставя друг ограничен ресурс - радиочестотен спектър за излъчване на радиосъоръженията за наземно аналогово радиоразпръскване от мрежите с национално покритие за съответните зони на обслужване. Индивидуално определеният радиочестотен спектър се предоставя чрез изменение на разрешенията на предприятията, без да се дължат такси на Комисията за регулиране на съобщенията, в срок до 1 юни 2012 г.

В случай че предприятията не предприемат действия по усвояване на новия ограничен ресурс - радиочестотен спектър в срока, определен от компетентния орган, те губят правото за ползване на радиочестотен спектър за съответната предавателна станция. При наличие на вредни смущения, засягащи аналогови предавателни станции на предприятия с издадени разрешения за ползване на индивидуално определен ограничен ресурс - радиочестотен спектър за осъществяване на електронни съобщения чрез електронна съобщителна мрежа за наземно аналогово радиоразпръскване на телевизионни сигнали на територията на съответен град (местни), издадените разрешения се прекратяват.

Заплащане за излъчването на програмите на телевизионните оператори чрез мрежите за наземно цифрово телевизионно радиоразпръскване се дължи след датата на изключване на аналоговото излъчване за цялата страна.

На 1 септември 2013 г. всички предаватели за наземно аналогово телевизионно радиоразпръскване окончателно преустановяват излъчването.

След окончателното преустановяване на наземното аналогово излъчване, в зависимост от наличието на заявен интерес или по инициатива на компетентния регулаторен орган ще се даде право на ползване на защитения в план Женева 2006 г. свободен радиочестотен ресурс за мобилни приложения, разширяване обхвата на МНР-базираните услуги или паневропейски услуги, в съответствие с политиката на Европейския съюз за усвояване на т.н. „цифров дивидент“.

VII. Радиочестотен спектър, предназначен за наземно цифрово радиоразпръскване, ползван от Министерството на отбраната

От възможните общо 49 телевизионни канала в IV (470-574 MHz) и V (574-862 MHz) UHF телевизионни обхвати 26 са заети от Министерството на отбраната (МО), а именно канали 22, 23, 25, 36-38, 43-47, 53-56, 58-63, 65-69. Част от тези 26 телевизионни канала могат да се използват за определени зони на обслужване, както и в отделни райони на страната след съгласуване с МО. От честотните назначения за наземно цифрово телевизионно радиоразпръскване, съобразно предвидения първи етап няма канали, заети от МО. Относно честотните назначения, съобразно предвидения втори етап МО следва да освободи следните телевизионни канали: 45 и 46 за зона Благоевград; 25 и 44 за зона Бургас; 45 и 46 за зона Видин; 22 и 38 за зона Плевен; 43 за зона Пловдив; 45 за зона Русе; 38 за зона Смолян и 23 и 47 за зона Стара Загора.

Във връзка с освобождаването на каналите, ползвани от Министерството на отбраната, съгласно становището на Министерството на финансите по въпроса от м. юни 2011 г., провеждане на разговори относно възможността за целево финансиране се очаква в хода на бюджетната процедура за 2013 г.

По отношение на канали 61-69 (с изключение на 64-ти), които са предвидени за т.нар. „цифров дивидент“, конкретните срокове за освобождаване на спектър са обвързани с предоставянето на дерогация на България от Европейската комисия, след приемането на решението за първа програма за политика в областта на радиочестотния спектър, в случаите, когато спектърът се използва за нуждите на националната сигурност и отбраната.

VIII. Изисквания при предоставяне на интерактивни услуги. Системи за условен достъп

Достъпът до електронни съобщителни услуги чрез мрежите за наземно цифрово радиоразпръскване е свободен и не се ограничава. Предаваният цифров сигнал следва да позволява приемането и декодирането му чрез потребителското оборудване, достъпно на пазара, което да отговаря на изискванията за оперативна съвместимост и да дава възможност на потребителя да се включва в цифрова платформа по негов избор.

Продажбите и маркетингът на крайни устройства с оценено съответствие и с декларация за съответствие в случаите, когато се изисква декларацията да придружава продукта по Закона за техническите изисквания към продуктите, се осъществяват свободно и могат да се извършват от продавачи на дребно, телекомуникационен или телевизионен оператор.

В определени случаи, описани в лицензиите, издавани от СЕМ и разрешенията за ползване на индивидуално определен ограничен ресурс, издавани от КРС, достъпът до електронни съобщителни услуги, предоставяни чрез мрежите за наземно цифрово радиоразпръскване би могъл да се осъществява при условията на **условен достъп**. Системите за условен достъп осигуряват на предприятията, предоставящи електронни съобщителни мрежи за наземно радиоразпръскване, техническа възможност за управлението на защитени услуги. За предоставянето им, както и за някои други услуги като: Интернет или услуги за данни, е необходимо не само декодиращо устройство, но и канал за обратна връзка (в случая на цифрова ефирна телевизия той трябва да е по отделен канал за връзка).

Декодиращите устройства се управляват от предприятията, които предоставят услуги за условен достъп. Лицата, които пускат на пазара цифрови телевизионни устройства, предназначени за приемане на цифрови интерактивни телевизионни услуги върху интерактивни цифрови телевизионни платформи, са длъжни да осигуряват в тези устройства наличието на отворени интерфейси за приложни програми (API), отговарящи на минималните изисквания на съответните стандарти или спецификации, или стандартизационни документи. Предприятията, предоставящи обществени цифрови интерактивни телевизионни услуги върху интерактивни цифрови телевизионни платформи, са длъжни да използват отворен интерфейс за приложни програми. Доставчиците на цифрови интерактивни телевизионни услуги и доставчиците на цифрови устройства си сътрудничат при предоставянето на оперативно съвместими телевизионни услуги за крайни потребители с увреждания. Лицата, притежатели на правата на приложни програми, осигуряват на предприятията предоставящи обществени цифрови интерактивни телевизионни услуги, възмездно, при справедливи, разумни и равноправни условия цялата информация, необходима за предоставянето, в напълно функционална форма, на цифрови интерактивни телевизионни услуги, поддържани от тези интерфейси.

IX. Технически изисквания и специфика на цифровите технологии. (технологични параметри на мрежите)

В зависимост от избраните технологични параметри цифровата технология за наземно телевизионно радиоразпръскване дава възможност за прилагането на 120 различни конфигурации. Регионалната конференция по радиосъобщения RRC-06 за планиране на наземното цифрово радиоразпръскване определя следните три еталонни конфигурации *RPC* в зависимост от режима на приемане:

- *RPC 1*: неподвижно приемане, с антена на покрива;
- *RPC 2*: преносимо външно приемане, подвижно приемане и преносимо вътрешно приемане с по-малка зона на покритие;
- *RPC 3*: преносимо вътрешно приемане с по-голяма зона на покритие.

Неподвижното приемане с насочена антена е най-непретенциозно по отношение стойностите на напрегатостта на електромагнитното поле в рамките на зоната на обслужване. Поради тази причина е допустимо да бъдат използвани облекчени технически параметри като модулационни техники с по-висока плътност на данните и по-ниска степен на защита и корекция на грешки. Вследствие на прилагането на различни технически параметри типичните възможни капацитети на пренасяните данни за различните еталонни конфигурации са както следва: 20-27 Mbit/s за *RPC 1*, 18-24 Mbit/s за *RPC 2* и 13-16 Mbit/s за *RPC 3*.

Изборът на системната конфигурация се прави в зависимост от конкретното приложение, като техническите параметри могат да варират съществено спрямо тези, заложи в еталонната конфигурация. В таблицата по-долу са посочени параметри на избраната конфигурация от предприятията, получили разрешения:

Параметри	Параметри
Ширина на канала	8 MHz
Режим	8 k
Защитен интервал	1/4
Кодово отношение	2/3
Модулация	64 QAM
Вероятност на покритие по място	95%
Скорост на трансп. поток	19.91 Mbit/s

Изборът на вертикална поляризация на излъчване на предавателните станции е подходящ и за трите еталонни конфигурации, но ще създаде трудности за населението в периода на съвместна работа на аналоговите и цифровите предавателни станции поради факта, че се налага използването на две различни приемни антени. Същевременно е необходимо и подходящо вертикалната поляризация да бъде поетапно въвеждана. За целта е необходимо още през 2012 г. предприятията, получили разрешения за ползване на радиочестотен спектър за наземно цифрово радиоразпръскване, съгласно Първия етап от прехода да започнат да внедряват вертикалната поляризация на излъчване на предавателните станции. Процесът на подмяна от хоризонтална към вертикална поляризация следва да се осъществява при подходящи метеорологични условия – от началото на м. май до м. октомври, координирано с доставчиците на медийни услуги, които осъществяват наземно аналогово радиоразпръскване. През първия етап с цел осигуряване на плавен преход за приемане на цифрова телевизия от населението, аналоговата телевизия може да се излъчва съвместно с цифровата с вертикална поляризация на антенната система, тъй като вертикалната поляризация е приложима както за наземното аналогово, така и за наземното цифрово телевизионно радиоразпръскване.

Покритието по население, което е важен компонент от въвеждането на наземното цифрово телевизионно радиоразпръскване следва да се осъществява от предприятията поетапно, по зони на покритие, при минимизиране на възможностите за евентуални смущения, което подлежи на обсъждане в рамките на Органа по цифровата телевизия. С оглед спецификата на релефа и икономическите параметри на предоставяните услуги се допуска възможността за осигуряване на сигнал и достъп на зрителите до телевизионно съдържание чрез друга технологична платформа DTH (Direct to the home).

Използването на тази технологична платформа, крайните устройства и прилежащите антени съоръжения са изцяло за сметка на предприятието, което изгражда наземната цифрова електронна съобщителна мрежа. Компетентният регулаторен орган включва тази възможност в разрешенията за ползване на ограничен ресурс.

X. Действия на държавата във връзка с осигуряване на прехода от наземно аналогово към наземно цифрово телевизионно радиоразпръскване

X.1. Осигуряване на достъп на крайни потребители до услугата наземно цифрово телевизионно радиоразпръскване

Според разпоредбата на § 209, ал. 5 от ПЗР към ЗИД на ЗЕС, от 01.09.2013 г. наземното аналогово телевизионно радиоразпръскване на територията на Република България се преустановява. В тази връзка е необходимо към същата дата населението да разполага със съответни приемници или декодиращи устройства (set-top-boxes), посредством които е

възможен достъпът до услугата „цифрово наземно телевизионно радиоразпръскване“. Това включва и снабдяването на населението с най-ниски доходи с декодиращи устройства, без които наличните телевизионни приемници не биха могли да възпроизвеждат сигнал чрез цифрово наземно телевизионно радиоразпръскване. Именно за гражданите в неравностойно социално положение наземното телевизионно радиоразпръскване е единствен източник за снабдяване с телевизионен сигнал поради факта, че то не се заплаща.

Отчитайки принципа за технологична неутралност, лица и семейства могат да бъдат подпомогнати и с декодиращи устройства, позволяващи приемането на сателитно или кабелно цифрово телевизионно радиоразпръскване.

Важен елемент в прехода от аналогово към цифрово наземно телевизионно радиоразпръскване е наличието на пазара на съответни приемници. Големите търговски специализирани вериги за техника и отделни магазини, както и в интернет предлагат разнообразни телевизионни приемници. Телевизионните приемници в голямата им част са с LED, LCD и плазмени екрани. По отношение параметрите им, свързани с обработката на сигналите, съотношението на приемници с и без приемник на DVB-T е почти равно, като делът на приемниците с вграден DVB-T тунер с MPEG-4 (H.264/AVC) декодиране нараства съгласно данни на Международния съюз по далекосъобщения.

На пазара се предлагат декодиращи устройства (STB – Set Top Box) с MPEG-2 и MPEG-4 декодиране и портативни активни антени за DVB-T.

Осигуряването на условия за използване възможностите на наземната цифрова телевизия от социално слаби лица с и семейства е съществен елемент в прехода. На първо място, следва да се определят социалните групи, които е необходимо да бъдат подпомогнати като се вземе предвид, че не всички социално слаби лица и семейства гледат ефирна телевизия.

Предоставянето на декодиращи устройства на лица и семейства ще се извършва по аналогия с правата за енергийни помощи, съгласно приложимото българско законодателство. Определянето на лицата и семействата осигурява условия за постигане на следните цели:

- да не се даде възможност на имащите право да получат декодиращи устройства да търгуват с тях. В този смисъл се прилага принципа, че на едно лице или семейство се предоставя един декодер, без значение колко от членовете му отговарят на критериите за социално слаби лица и семейства;
- да не се създадат неблагоприятни за конкуренцията условия, а оттам и проблеми във връзка с непозволена държавна помощ;
- да се удовлетворят максимално потребностите с предвидените от държавата средства.

За осигуряване на достъпа на подпомаганите лица и семейства до услугата наземно цифрово телевизионно радиоразпръскване се предвиждат следните мерки:

✓ Критерии за очертаване на кръга на подпомаганите лица и семейства. Основният критерий, в съответствие и с действащото законодателство в областта на социалното подпомагане е диференциран минимален доход за отопление. В рамките на този критерий се отчитат и доходното, имущественото, здравословното състояние (степен на инвалидност – увреждания), възрастта и семейното положение на лицето.

Условие за получаване на декодиращото устройство от лицето, отговарящо на горепосоченото, е наличие на собствен телевизионен приемник, без техническа възможност за приемане на цифров сигнал или липса на друга възможност за достъп (кабел/сателит) до телевизионно съдържание. В едно семейство с телевизионен приемник се предоставя само един декодер, независимо колко от членовете му отговарят на условията за подпомагане.

Допълнителните критерии, на които трябва да отговарят правоимащите лица и семейства са разписани в чл. 2 от Наредба № РД 07-5/2008 за условията и реда за отпускане на целева помощ за отопление.

Наличието на диференциран минимален доход за отопление се доказва/декларира към момента на приемане на настоящия План, чрез представяне на съответните документи по реда на Наредба № РД 07-5/2008 за условията и реда за отпускане на целева помощ за отопление пред Агенцията за социално подпомагане за последния отоплителен сезон.

Агенцията за социално подпомагане предоставя на Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията (респективно на Орган по цифровата телевизия) последни, актуални списъци на лицата и семействата, които са подпомогнати по реда на Наредба № РД 07-5/2008 за условията и реда за отпускане на целева помощ за отопление до момента.

✓ Редът за получаване на декодиращо устройство от подпомогани лица и семейства:

1. Лицата, които нямат достъп до програми чрез кабел и сателит подават декларация, както следва:

- лицето притежава телевизионен приемник, без възможност за приемане на цифрова телевизия;
- лицето няма достъп до програми чрез кабел и сателит;
- в семейството, на което е член лицето, само то от лицата, живеещи в семейството ще получи декодиращо устройство или попълване на декларация, че лицето живее само;

2. Лицата, които имат достъп до програми чрез кабел и сателит подават декларация, както следва:

- лицето притежава телевизионен приемник, без възможност за приемане на цифрова телевизия;
- в семейството, на което е член лицето, само то от лицата, живеещи в семейството, ще получи декодиращо устройство или попълване на декларация, че лицето живее само;

Тези лица представят и действаш договор с доставчик на услугата, от който е видно, че доставчикът не предоставя в рамките на договора декодиращо устройство за приемане на сигнала.

Х.1.1. Финансови средства

В § 4 от ПЗР на Закон за държавния бюджет на Република България (ЗДБРБ) за 2012 г. е предвидено осигуряване на средства до 17, 5 млн. лв. за крайни декодиращи устройства за подпомогани лица и семейства (крайни устройства) за приемане на наземно цифрово телевизионно радиоразпръскване и за провеждане на информационна кампания за въвеждане на наземно цифрово телевизионно радиоразпръскване.

С ПМС № 6/18.01.2012 г. (обн. ДВ, бр. 7 от 2012 г.) се осигуряват средства по бюджета на Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията в размер до 17,5 млн. лв. за крайни устройства и провеждане на информационна кампания.

Съгласно § 209, ал. 9 от ПЗР към ЗИД на ЗЕС, компетентните държавни органи предприемат необходимите действия и процедури по провеждането на информационна кампания, съвместно с предприятието по § 5а, ал. 1 от ПЗР на ЗЕС.

Със средствата от държавния бюджет ще бъдат осигурени 94% от стойността на декодиращото устройство. Останалите 6% от стойността на всяко декодиращо устройство, ще представляват символичен еднократен наем за ползването на услугата достъп до наземна цифрова телевизия и ще са за сметка на предприятието, осигуряващо покритието на населението с цифров сигнал. Тези средства ще бъдат предоставени от предприятието на държавата, вместо всяко правоимащо лице да ги заплати при получаване на устройството.

Х.1.2 Механизъм за разпределение на средствата

Средствата ще бъдат изразходвани по реда на ЗОП. Чрез обществената поръчка ще бъдат закупени крайни устройства и прилежащи антени с усилвател, с гаранция до 2 г. Закупените устройства ще бъдат разпределени и транспортирани до съответните областни центрове в Република България. По места ще бъде осигурено разпространението на крайните устройства, получаването и инсталирането им срещу подпис от подпомаганите лица и семейства, по списък и отговарящи на условията, определени в Плана.

X.2. Информационна кампания

Провеждането на широко мащабна разяснителна кампания сред населението е ключов фактор за успешното реализиране на процеса на преход от наземно аналогово към наземно цифрово телевизионно радиоразпръскване. Тази кампания трябва да обединява усилията на всички участници в този процес: държавните институции, доставчиците на обществени и търговски медийни услуги, предприятия, получили разрешение за цифрово наземно телевизионно радиоразпръскване - оператори на мултиплекси, производителите и дистрибуторите на телевизионна техника.

Осигуряването на качествена и ефективна информационна кампания включва предприемането на следните мерки:

✓ Създаване и разпространение чрез електронните медии на аудиовизуални клипове, разясняващи предимствата на DVB-T

Чрез предоставяне на ясна и лесно достъпна информация, както на национално ниво, така и на регионално, българските граждани трябва да бъдат запознати с това, как ще могат да приемат ефирно (наземно) цифров телевизионен сигнал, какви са предимствата на наземната цифрова пред наземната аналогова телевизия, етапите на прехода, какви са начините за приемане на телевизионен сигнал (ефирно, от сателит, по кабел, чрез мобилен достъп и др.) и коя е крайната дата за спиране на аналоговото излъчване.

При организирането на информационната кампания и подготовката на клиповете е необходимо да се вземат под внимание редица елементи като: осведоменост на гражданите към момента, тяхното разбиране за прехода и технологията, отношението им, нагласата и подготовката им за промяната и не на последно място техните очаквания. За целта трябва да бъде организирана добра и разбираема информационната кампания.

Кампанията по информиране на гражданите за условията на прехода стартира не по-късно от 1 юни 2012 г. Добре организираната информационна кампания, която достига до най-широка аудитория, ще осигури запазването на зрителите, които и в момента приемат наземно телевизионен сигнал и ще привлече нови зрители към наземното цифрово приемане, което е основна цел на прехода.

✓ Създаване и разпространение на информационни материали - изработване на рекламни материали в национални ежедневници.

✓ Разработване на интернет страница за DVB-T и популяризиране на DVB-T чрез интернет страниците на телевизионните оператори и социални мрежи

Страницата съдържа информация за това какво представлява DVB-T, срока за въвеждане в Република България, необходимото за приемането му оборудване, как то се използва, документи и публикации по въпроса, рубрика „Често задавани въпроси и отговори“.

За популяризирането на DVB-T се използват и интернет страниците на всички министерства и ведомства, където се създадат връзки (линкове) към интернет страницата за DVB-T, както и се създават профили на наземната цифрова телевизия в социалните мрежи.

✓ Провеждане на социологическо проучване относно степента на информираност на населението за достъп до наземна цифрова телевизия, включително относно техническата готовност на населението за приемане на сигнала;

✓ Подписване на меморандум с търговци на битова техника за информиране на гражданите за въвеждането на DVB-T

Включването на търговците на битова техника в разяснителната дейност за въвеждането на DVB-T в Република България е от съществено значение. Подписването на

меморандум между българската държава и търговците на битова техника, упражняващи търговска дейност на територията на страната, които желаят да се присъединят, дава възможност за обединяване на усилията за популяризиране на прехода от наземно аналогово към наземно цифрово телевизионно радиоразпръскване. Държавата се ангажира да предостави актуална информация, която посредством търговците да достигне до потребителите. Меморандумът трябва да включва създаването на демонстрационни места в търговските обекти за битова техника, където да се разпространяват информационни материали, придружени от клипове целящи популяризирането на наземното цифрово телевизионно радиоразпръскване. Търговците трябва да информират по подходящ начин клиентите си, че телевизионни приемници без вграден цифров тунер с декодер MPEG-4, след 01.09.2013 г. няма да могат да приемат ефирна телевизия без декодиращо устройство.

Добра практика е поставянето на стикер (марка, символизираща наземната цифрова телевизия), който да насочва вниманието, че приемникът позволява приемане на цифрова телевизия (т.е. има вграден цифров тунер с декодер MPEG-4), придружена с достъпна за четене инструкция за инсталиране на устройствата (декодерите).

X.2.1. Финансови средства

Средствата се осигуряват от държавния бюджет и съгласно цитираното по-горе ПМС № 6/18.01.2012 г. Съгласно на § 209, ал. 9 от ПЗР към ЗИД на ЗЕС, описаните по-горе мерки, свързани с провеждането на информационна кампания се предприемат съвместно с предприятието по § 5а, ал. 1 от ПЗР на ЗЕС.

X.2.2. Механизъм за разпределение на средствата

Средствата, осигурени за сметка на държавния бюджет следва да бъдат разходвани от МТИТС по реда на ЗОП. С обществената поръчка ще се изготвят и разпространят рекламни аудиовизуални клипове за рекламиране на наземното цифрово телевизионно радиоразпръскване и популяризирането му; ще се изготвят и разпространят рекламни материали и брошури; рекламни съобщения в национални ежедневници и вложки в ежедневници; ще се създаде интернет страница, включително популяризиране чрез интернет страниците на телевизионните оператори и профили в социалната мрежа; ще се проведе социологическо проучване, включително относно техническата готовност на населението.

XI. Орган по цифровата телевизия

Изпълнението на мерките, залегнали в План 2012 г. (Раздел XI) трябва да се координира и контролира с цел постигане на максимална ефективност на изпълнението му. За целта е целесъобразно да бъде създадено постоянно действащо координационно звено – Управителен комитет (орган по цифровата телевизия), в което да участва по един представител на компетентните органи и заинтересованите страни – Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията, Комисията за регулиране на съобщенията, Съвета за електронни медии, Асоциация на българските радио- и телевизионни оператори (АБРО), обществените радио- и телевизионни оператори и предприятията, които изграждат мрежите за осъществяване на наземно цифрово радиоразпръскване.

В Управителния комитет ще се включат по един представител на посочените организации, които ще се събират ежемесечно, за да отчетат напредъка по изпълнението на План 2012 г., ще вземат становище по възникнали въпроси и проблеми и ще предприемат необходимите мерки за преодоляването им.

Управителният комитет ще се създаде със заповед на министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията, в която ще се определят състава, периодичността и начина на работа и на вземане на решения, компетентността на органа и задачите му, сред които: да посочи периода и да изготви график за изключване на аналоговите предаватели, да обсъди информацията относно възникнали смущения при

аналоговото и цифровото излъчване; обмени мнения относно приложимия подход при измерване на покритието на населението, както и да отправя препоръки, ако е необходимо и др.

Приложение № 1

Развитието на наземното цифрово телевизионно радиоразпръскване в отделните държави-членки на ЕС към началото на 2012 г.

В 19 европейски страни преходът е приключил и изключването на аналоговите предаватели е вече факт. В други напредъкът е голям и се очаква това да стане през 2012: Унгария, Ирландия, Италия, Литва, Португалия, Словакия и Великобритания. Сред най-изоставащите са България, Румъния Гърция и Полша.

Държава	Дата на стартиране на прехода	Формат	Статус на прехода/ дата за приключване на прехода
Австрия	2006	MPEG-2	Приключил
Белгия	2002	MPEG-2	Приключил
Хърватия	2009	MPEG-2/MPEG-4 AVC	Приключил
Кипър	2010	MPEG-4 AVC	Приключил
Чехия	2005	MPEG-2	Приключил
Дания	2006	MPEG-2/MPEG-4 AVC	Приключил
Естония	2006	MPEG-4 AVC	Приключил
Финландия	2001	MPEG-2	Приключил
Франция	2005	MPEG-2/MPEG-4 AVC	Приключил
Германия	2002	MPEG-2	Приключил
Гърция	2006	MPEG-2/MPEG-4 AVC	31 декември 2012
Унгария	2008	MPEG-4 AVC	31 декември 2012
Ирландия	2010	MPEG-4 AVC	24 октомври 2012
Италия	2003	MPEG-2/MPEG-4 AVC	30 юни 2012
Латвия	2009	MPEG-4 AVC	Приключил
Литва	2008	MPEG-4 AVC	29 октомври 2012
Люксембург	2006	MPEG-2	Приключил
Малта	2005	MPEG-2/MPEG-4 AVC	Приключил
Норвегия	2007	MPEG-4 AVC	Приключил
Холандия	2003	MPEG-2	Приключил
Полша	2009	MPEG-4 AVC	31 юли 2013
Португалия	2009	MPEG-4 AVC	26 април 2012
Румъния	2010	MPEG-4 AVC	1 януари 2015
Русия	2010	MPEG-4 AVC	2015
Беларус	2005	MPEG-4 AVC	2015
Словакия	2009	MPEG-2/MPEG-4 AVC	31 декември 2012
Словения	2006	MPEG-4 AVC	Приключил
Испания	2000/2005	MPEG-2	Приключил

Швеция	1999	MPEG-2/MPEG-4 AVC	Приключил
Швейцария	2001	MPEG-2	Приключил
Великобритания	1998	MPEG-2	31 декември 2012
Украйна	2008	MPEG-4 AVC	2014

Приложение № 2

ПЪРВИ ЕТАП

Радиочестотен ресурс за мрежи за наземно цифрово телевизионно радиоразпръскване на програми на търговски телевизионни оператори с национален обхват по § 5а, ал. 1 от ПЗР на ЗЕС		
Зона на обслужване	Канал	Честотна лента
Благоевград	31	550-558
Благоевград	29	534-542
Бургас	42	638-646
Бургас	49	694-702
Варна	22	478-486
Варна	29	534-542
Видин	32	558-566
Видин	49	694-702
Кърджали	26	510-518
Кърджали	42	638-646
Плевен	51	710-718
Плевен	57	758-766
Пловдив	25	502-510
Пловдив	35	582-590
Русе	26	510-518
Русе	49	694-702
Смолян	34	574-582
Смолян	49	694-702
София	23	486-494
София	40	622-630
Стара Загора	22	478-486
Стара Загора	37	598-606
Шумен	28	526-534
Шумен	40	622-630

Радиочестотен ресурс за мрежа за наземно цифрово телевизионно радиоразпръскване на програми на обществени оператори с национален обхват по § 89 от ПЗР към ЗИД на ЗРТ

Зона на обслужване	Канал	Честотна лента
Благоевград	33	566-574
Бургас	55	742-750
Варна	27	518-526
Видин	53	726-734
Кърджали	45	662-670
Плевен	41	630-638
Пловдив	41	630-638
Русе	58	766-774
Смолян	58	766-774
София	52	718-726
Стара Загора	64	814-822
Шумен	51	710-718

ВТОРИ ЕТАП

Радиочестотен ресурс за мрежи за наземно цифрово телевизионно радиоразпръскване на програми на търговски телевизионни оператори с национален обхват по §5а, ал. 2 от ПЗР на ЗЕС

Зона на обслужване	Канал	Честотна лента /MHz/
Благоевград	25	502-510
Благоевград	42	638-646
Благоевград	45	662-670
Бургас	25	502-510
Бургас	30	542-550
Бургас	48	686-694
Варна	33	566-574
Варна	35	582-590
Варна	50	702-710
Видин	26	510-518
Видин	30	542-550
Видин	45	662-670
Кърджали	21	470-478
Кърджали	60	782-790

Кърджали	48	686-694
Плевен	29	534-542
Плевен	38	606-614
Плевен	40	622-630
Пловдив	32	558-566
Пловдив	30	542-550
Пловдив	39	614-622
Русе	21	470-478
Русе	27	518-526
Русе	45	662-670
Смолян	28	526-534
Смолян	38	606-614
Смолян	55	742-750
София	34	574-582
София	48	686-694
София	53	726-734
Стара Загора	31	550-558
Стара Загора	34	574-582
Стара Загора	50	702-710
Шумен	24	494-502
Шумен	39	614-622
Шумен	52	718-726

Радиочестотен ресурс за мрежа за наземно цифрово телевизионно радиоразпръскване на програми на търговски телевизионни оператори с национален обхват по § 209, ал. 10 от ПЗР на ЗИД на ЗЕС

Зона на обслужване	Канал	Честотна лента /MHz/
Благоевград	46	670-678
Бургас	44	654-662
Варна	60	782-790
Видин	46	670-678
Кърджали	29	534-542
Плевен	22	478-486
Пловдив	43	646-654
Русе	64	814-822
Смолян	57	758-766
София	36	590-598
Стара Загора	47	678-686
Шумен	41	630-638